

Asia: Myrsky Energia Oy:n Suurikankaan tuulivoimahanke, Luumäki, ympäristövaikutusten arviointiselostus (KASELY/167/2023)

Kaakkois-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.kaakkois-suomi@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Myrsky Energia Oy:n tuuli- ja aurinkovoimapuistohanke sijoittuu Luumäelle Suurikankaan alueelle. Suunnitteilla on enintään 15 voimalaa, joiden kokonaiskorkeus on 300 m, ja 76 ha suuruinen aurinkovoimala-alue. Hankkeen pinta-ala on n. 1600 ha.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus (Luke) esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueella voi esiintyä kaikkia neljää suurpetolajia. Hankealueelta on havaintoja karhusta ja ilveksestä. Hankealueella on selostuksen mukaan Suomen suurimpia hirvitiheyksiä. Luke huomauttaa, että tehdyt suurpetoselvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää.

On hyvä, että hankealueella on selvitetty kanaintujen soittimia sekä 2023 että 2024. Aiemmalla kartoituskerroksella alueelta ei paikannettu metson soittimia, mutta 2024 inventoinnissa havaittiin soidinalue sekä useita metsoyksilöitä. Paikallisten metsästäjien mukaan hankealueella sijaitsevan Kangaslammen ympäristössä sekä hankealueen länsiosassa on kanalinnuille soveltuvaa elinympäristöä ja vahva kanaintukanta. Lievennystoimissa ehdotetaan sitä toteutusvaihtoehtoa (VE1), jossa linnustollisesti arvokkaampi ympäristö, Kangaslampi ja sen eteläpuoliset alueet jäävät yhtenäisemmiksi. Lisäksi ehdotetaan voimalapaikan 11 siirtämistä siten, että metson soidinpaikkaan kohdistuisi vähemmän vaikutuksia. Luke puoltaa näitä toimia.

Pistelaskennan osalta Luke näkee, että tällaisella rajatulla alueella, jolta tarvitaan kattavaa tietoa linnustosta, luonnollinen vaihtoehto olisi koko alueen kattava kartoituslaskenta. Tämän menetelmän tavoitteena on kartoittaa alueen kaikki linnut.

Hankealue sijaitsee vilkkaan arktisten muuttolintujen reitin varrella (metsähanhien, valkoposkihanhien ja tundrahanhien päämuuttoreitti). Syysmuutolla suurin osa hanhista lensi voimaloiden pyyhkäisykorkeudella ja kevätkuutolla linnut lensivät sen yläpuolella. Syksyn muutossa valkoposkiahia muutti yli 23680 yksilöä. Luke näkee puutteena, että muuttolinnuston osalta ei esitetä lievennystoimia.

Suurikankaan hankealueen läheisyydessä Luumäellä tai sen naapurikunnissa ei sijaitse muita tuulivoimahankkeita. Muut potentiaaliset tuulivoima-alueet eivät ole maanpuolustuksen näkökulmasta mahdollisia tuulivoiman rakentamiselle, joten Suurikankaan tuulivoimahankkeella ei ole odotettavissa yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Lajiston tottumisesta tuulivoimaan ei tällä hetkellä ole tieteellistä näyttöä. Luke huomauttaa, että olemassa olevan tieteellisen tiedon perusteella, eläimet voivat esim. käyttää tuulivoima-alueita ja liikkuvat niillä, mutta tuulivoima-alueita käytetään usein vähemmän kuin kontrollialueita tai etäämmällä sijaitsevia alueita. Lisäksi tulee huomioida, että vaikutukset eivät välttämättä kohdistu ainoastaan suoraan välttämiskäyttäytymiseen vaan populaatiotasolla esim. lisääntymiseen, mikäli elinympäristö jollain tasolla heikkenee lisääntymisen kannalta (esim. pirstoutumisen myötä). Tällöin vaikutukset voivat näkyä vasta pidemmällä aikavälillä.

On syytä huomioida myös se, että mikäli elinympäristö muuttuu lajille käyttökelpottomaksi tai laji sitä välttää ja yksilöt siirtyvät muualle, lajin sisäinen kilpailu kiristyy. Alueen ulkopuolella voi näkyä lyhytaikainen immigraatiosta johtuva positiivinen vaikutus, mutta elinympäristön tuhoutuminen on populaatiotasolla vaikutukseltaan suoraan verrattavissa kantokyvyn pienenemiseen.

Selostuksessa on käytetty monipuolisesti olemassa olevaa kirjallisuutta vaikutusten arviointiin. On kuitenkin syytä huomioida, että konsulttien tekemät raportit eivät ole verrattavissa tieteelliseen tietoon, jossa tutkimusaineisto on käsitelty käyttäen tilastollisia menetelmiä ja analyysyjä, joilla hallitaan tiedon epävarmuutta, ja joka on sen jälkeen vertaisarvioitu. Kartoitukset ja raportit eivät ole siis tutkimuksia, vaan selvityksiä, kartoituksia tai seurantaraportteja. Niistä puuttuu tutkimuksen tunnusmerkit ja rakenteet, eikä niitä ole referoitu tieteellisiin menetelmin. Ensisijaisesti vaikutusten arvioinneissa tulisi tukeutua olemassa olevaan tieteelliseen kirjallisuuteen.

Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset lajeille osoittautuvat merkittävämmäksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankealueella voi esiintyä kaikkia neljää suurpetolajia. Luke huomauttaa, että tehdyt suurpetoselvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää. On hyvä, että hankealueella on selvitetty kanaintujen soittimia sekä 2023 että 2024. Luke puoltaa selostuksessa ehdotettuja lievennystoimia. Hankealue sijaitsee metsähanhien, valkoposkihanhien ja tundrahanhien päämuuttoreitillä. Luke näkee puutteena, että muuttolinnuston osalta ei esitetä lievennystoimia. Suurikankaan hankealueen läheisyydessä ei sijaitse eikä maanpuolustuksen näkökulmasta tule sijaitsemaan muita tuulivoimahankkeita. Hankkeella ei siten ole odotettavissa yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Lajiston tottumisesta tuulivoimaan ei tällä hetkellä ole tieteellistä näyttöä.

Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset lajeille osoittautuvat merkittävämmäksi.

Nina Peuhkuri

Kehittämispäällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 01.07.2024 klo 16:02:19.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: